Барыы дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДААҤА

ССКП Өлөҥүөк ороЙуоннаабыы комитетын уонна
үлэһиттэр депутаттарын ороЙуоннаабыы Советын органа
Орган Оленекского райкома КПСС и
районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 3-с сыла.

№ 55 (210)
От ыйын
17
күнэ
1956 сыл.
ОНТУОРУННЬУК
Сыаната 10 харчы

Личноска сүгүрүйүүну уонна кини содулларын туоратар туһунан лекция

Оройуон кинигэтэр Өлөҥүөккэ от ыйын 14 күнүгэр бөҕүөлэк олохтоохторугар Личноска сүгүрүйүүну уонна кини содулларын туоратар туһунан ССКП Кини Комитетын ураабар лекция аабылынна. Лекцияны ССКП райкомун секретара таб. Васильев Г. И. оҥордо.

Таб. Васильев лекцията Советскай социалистическай тутул усулуобуйатыгар Сталин личноһыгар, куһаҕан содуллардаах сүгүрүйүү хайдах үөдүйэр уонна тарбанар кыахтаммытыгар тохтоото уонна оройуон үлэһиттэрин киниги соруктарын ыйда.

КОЛХОЗТАРГА ТУТУУНУ КИЭҤНИК ЫЫТЫАХХА

ССКП XX съезһэ тыа сирдэригэр көлхозтаахтар олохторун-дьаһахтарын туһсараҕа олоҕор дьһэлэри кэҥэтэргэ, аналлаах производственнай тутуулары ыытарга, саҥа тутуулар үүгэй хааччыстыбалаах, стандартнай буолаллырыгар соругу туруорбута.

Алтыс биэс сыллаах былаанынан туруоруллубут соруктары толоруугa биһиги ороЙуон колхозтара кэскиллээх былааннары ылыммыттара. Киниэр быйылгы сылга 4 саҥа оҕоҕор дьмэлэри, 20 производственнай аналлаах тутуулары 2 культурнай аналлаах тутуулары тутан бүтэрэн, туһаҕа киллэрэргэ соругу туруорумуттара. Маны таһынан аасныт сылга тутуллан баран туһаҕа кирбэтэх 4 саҥа тутуулары ситэрэргэ, 12 объектарга капитальнай өрөмүөну ыытарга быһаарыммыттара.

Тутуу үлэтин «Ленин суола» уонна «Коммунизм» колхозтар тэрээһиннээхтик саҕалаатылар. «Ленин суола» колхоз тутуу маһын сөп буолар ахсаанынан толору соҕотуонкалаан киллэрэн, былаанга көрүллүбүт сүөһү турар биир хотонун, медпункт дьиэтин, саһыл ферматын тутууну саҕалаата.

Маны сэргэ оройуон сорох колхозтарын салайаччылара бу суолталаах үлэни толороро бэлэмнэнии үлэлэри мөлтөхтүк ыыттылар. Ол түмүгэр оройуон үрдүнэн колхозтарга 2.365 кубометра тутуу маһа бэлэмнэнэрин оныгар, 2.081 кубометра мас бэлэмнэнилиннэ. Күн бүгүҥүгэр диэри кирпииччэни уктээһинигэ тэрээһиннээх үлэ ыытылла илик.

Оройуон колхозтарыгар 9 объект тутууга эрэ саҕаланна. «Победа» колхоз 6 саҥа объекты тутарын оныгар, биир эрэ объект тутууну саҕалаата, онон былааннаах тутууну төрөр кутталга киирдэ. Колхоз сааскы өттүгэр тутуу маһын бэлэмнээһинигэ былаанныкан көрүллүбүт үлэһиттэри толору үлэҕэ туруорбатаҕа, ол түмүгэр 650 оныгар 404 кубометра тутуу маһа бэлэмнэнилиннэ.

«Победа» колхоз сорох салайар үлэһиттэрэ тутууну тэриллиилээхтик ыытар, маныаха үлэһиттэри киэҥник тардар, көҕүлүүр оныгар «колхозка тутуу маһын соҕотуонкалааһын уонна тутуу сорох үлэлэригэр, үлэ ыарахаттара олус үрдүктүк быһыллыбыт, ону намтатыллыахтаах, колхозтаахтар үлэ күнүн кыайан аахсыбат суолга тиийбиттэр,» — диэн тылы, өйдөбүлү колхозтаахтар ортолоругар үөскэтэн үлэ нуормаларын саҥа көрөн намтатарга бэлэмнэригэр тиэрдэ сатыыллар.

Бу колхозка тутуу маһын соҕотуонкалааһынига уонна тутуу үлэлэригэр быһыллыбыт үлэ нуормалара атын, тэҥ усулуобуйалаах колхозтарга быһыллыбыт нуормалардааҕар толорууга намыһах, төттөрү төлөбүрэ үрдүктэр. Ити балаһыанньалары колхозтаахтарга өйдөппөттөр. Колхоз 1 булуулһу, 1 харааллы, 5 тонна кирпэр сиилэс дьааматын оҥоруохтаах былаанын тохтоо. Маны сэргэ оройуонга биир объегы тутуохтаах дуогабарыттан аккаастанар.

«Ленин суола» колхозка тутуу үлэтэ эмиэ бытаанньык ыытыллар, тутууга былаанаах үлэһит толору күүһүнэн туһаныллыбат.

Кэскиллээх былаанга көрүллэн ылыныллыбыт сорудахтары толоруу—хас биирдии колхоз халбаҥнаабат эбээһинэһинэн буолар.

Тутуу үлэтигэр көрүллүбүт былааннары толоруугa туох баар күүһү барытын туһаайыахха, ол иннинээн тутуулар мастарын бэлэмнээһинигэ, наадалаах тэриллэри булууга уонна кирпииччэни оҥоруугa сөп буолар ахсааннаах бригээдэлэри тэрийтиэххэ, киниэр урдук таһаарыылаахтык үлэлээһиннэригэр усулуобуйалары оҥоруохха наада.

Колхозтарга көһө сылдьар нэһилиэнньэни олохсутар, олохторун туһсарар наадаттан бөһүөлэктэргэ уонна производственнай участкаларга аҕыйах сыллар иһэриннэн 50—60 колхозтаахтар олорор дьһэлэрин тутуутун ыытан бүтэрэргэ соторутаабыта райсовет сессията уурааҕа табыста.

Итиннэ сибээстээн колхозтар салайаччылара тутууга бастайаанай састаантаах бригээдэлэри тэрийэн, тутуу үлэтин бары объектарга күүһүрдүөх тустаахтар.

Нэһилиэктэр, колхозтар салайаччылара, партийнай тэрилтэлэр секретардара колхонунай бөһүөлэккэ саҥа тутуулар былааннарын толоруугa быһаарыылаах дьаһаллары ылыахтаахтар.

ССРС ВЕРХОВНАЙ СОВЕТЫН V СЕССИЯТА

От ыйын 11 күнүгэр Москваҕа, Кремль Улахан Дыбарыаһыгар ССРС тэрдүс ыҥырыылаах Верховнай Советын V сессията аһылынна.

Союз Советын уонна национальностар Советтарын тустуспа мунньахтара буолла.

Сессия көрүүтүгэр мунньахтарга маннык боппуруостар ылылыннылар:

1. Государственнай пенсиялар туһунан Сокуон бырайыага.

2. Карело-Финскай Советскай Социалистическай Республиканы Корельскай автономнай Советскай Социалистическай Республика оҥорор туһунан уонна кинини Российскай Советскай Федеративнай Социалистическай Республика састаабыгар киллэрэр туһунан Карело-Финскай ССР Верховнай Советын көрдөһүтэ.

3. Сэбиләниини ураттар туһунан боппуруоска атын дойдулар парламеннарыгар ССРС Верховнай Советын ыҥырыыта.

4. Япония парламена ядернай оружиены бобор уонна кинини боруобалааһыны тохтотор туһунан ыҥырыытыгар сибээстээн, ССРС Верховнай Советын сайабылыанньатын туһунан.

5. ССРС Верховнай Советын Президиумун Ыйаахтарын биэргэтии.

Союз Совета уонна Национальностар Советтара көрүллэр боппуруостар бэрээдэктэрин ылынна. Государственнай пенсиялар туһунан Сокуон бырайыагын туһунан дакылааты Союз Советын уонна Национальностар Советтарын холбоһуктаах мунньахтарыгар истэргэ быһаарылынна. Холбоһуктаах мунньахтарга ону тэҥинэн маннык боппуруостар дьүүллэһиллиэхтэрэ: Карело-Финскай ССР Корельскай АССР оҥорор уонна кинини РСФСР састаабыгар киллэрэр туһунан Карело-Финскай ССР Верховнай Советын көрдөһүтэ; сэбиләниини ураттар туһунан боппуруоска атын дойдулар парламеннарыгар ССРС Верховнай Советын ыҥырыытын туһунан; Япония парламена ядернай оружиены бобор уонна кинини боруобалааһыны тохтоторугар туһунан ыҥырыытыгар сибээстээн, ССРС Верховнай Советын сайабылыанньатын туһунан.

Палаталар тус-туспа мунньахтарыгар сокуону барылаан бырайыактыыр комиссиялар хос дакылааттарын истиэхтэрэ, ону тэҥинэн Государственнай пенсиялар туһунан Сокуон бырайыагын туһунан дакылаат дьүүллэһиллиэ уонна ССРС Верховнай Советын Президиумун Ыйаахтара биэргэтиллиэ.

Маннан Союз Советын уонна национальностар Советтарын бастакы мунньахтара бүтэллэр.

16 чааска ССРС Верховнай Советын Союз Советын уонна Национальностар Советтарын холбоһуктаах мунньахтара аһылынна.

Председатель остуолугар—Союз Председателэ Волков, Национальностар Советтарын Председателэ Лацис уонна кинилэр солбуйааччылара олороллор.

Депутаттар уонна ыалдьыттар правительственной ложаларга кэлэн олорбут табаарыстары: Булганины, Ворошиловы, Кагановичы, Кириченконы, Маленкову, Молотову, Первухины, Хрущеву, Жукову, Брежневу, Шепиловы, Аристовы, Поспеловы дохсун ытыс таһыныларынан эҕэрдэлиллэр.

Председателлээччи — депутат Волков мунньахха Иран шаһиншаҕа Мохаммед Реза Пехлеви, Шаһиня Сорэ уонна киниэлэри арыаллыыр дьонтон бааллар диэн биллэрэр. Саалаҕа уһуннук ытыс таһыныта буолар. Мунньахха ону тэҥинэн Корея Народнай Демократическай Республикатын Министрдэрин Кабинетын Председателэ Маршал Ким Ир Сен уонна кини баһылыктыыр правительственнай делегацията членнэрэ бааллар диэн Волков этэр. Ити этиини дохсун уһун ытыс таһыныытынан көрсөллөр.

Государственнай пенсиялар туһунан Сокуон бырайыагын туһунан дакылааттыырга тыла ССРС Министрдэрин Советын Председателигэр таб. Н. А. Булганиҥа бэриллэр, ону мунньустубут дьон итиннитик көрсөллөр.

Табаарыс Булганин дакылаатын депутаттар уонна ыалдьыттар улаханнык болҕойон иһиттилэр уонна хаста да ытыс таһыныларынан доҕуһуоллаана.

Дакылаат бүппүтүн кэннэ, председателлээччи Союз Советын уонна Национальностар Советтарын холбоһуктаах мунньахтарын сабыллыбытынан ааҕар.

От ыйын 12 күнүгэр ССРС Верховнай Советын V сессията үлэтин салҕаан ыытыаҕа.

(ССТА).

ЮФНР Президенигэр Иосип Броз Титоҕа „ИЛ-14“ диэн самолету үөрүүлээх майгыга туттарыы

От ыйын 4 күнүгэр Белград чугаһыгар баар Батайницe аэродромга ЮФНР Президенигэр Иосип Броз Титоҕа «ИЛ—14» самолету—советскай Союз правительствотын бэлэҕин үөрүүлээх туттарыы буолла.

(ССТА).

Монголия революцията 35 сыла туолуута

МОСКВА КУОРАТ ОБЩЕСТВЕННОҺЫН ҮӘРҮҮЛЭЭХ-КӨТҮҮЛЭЭХ МУННЬАҔА

От ыйын 10 күнүгэр Москва общественноһа Монголия народнай революцията 35 сыла туолуутун үөрүүлээх-көтүүлээх мунньаҕынан бэлиэтээтэ.

Союзтар Дьиэлэрин Колоннай саалата киэргэтиллибит. Президиумга олороллор: И. П. Беляев, И. И. Носелов, Министрдэр Б. И. Бещев, Е. Ф. Кожевников, М. А. Евсеенко, П. Ф. Ломако, ССРС Атын Дойдулардааҕы Дьыалаҕа Министрин солбуйааччы В. В. Кузнецов, ЦСБСКС секретара П. Н. Коробова, КСБСО правленнетын председателэ А. И. Денисов уо. д. а. Президиумга МНР ССРС-ҕы Чрезвычайнай уонна Полномочнай Посола Санжийн Бата баар.

Киприн тылы ССРС Культураҕа Министрин солбуйааччы С. В. Кафтанов эттэ.

Монголия народнай революцията 35 сыла туолуутун туһунан дакылааты РСФСР Верховнай Советын Президиумун Председателэ М. П. Тарасов оҥордо.

Мунньах бүтүүтүгэр концерт буолла, онно Монголия Народнай Республикатын народнай сэриилэрин ырыатын уонна үҥкүүтүн ассамблеяларын бэйэтин искусствотын көрдөрдө.

ССКП КК „Личноска сүгүрүйүүну уонна кини содулларын туоратар туһунан“ ууруубун туспа брошюра оҥорон Румынияҕа бэчээттээн таһаарыы

Румыния Народнай Республикатын политическай литературатын таһаарар государственнай издательствота ССКП КК «Личноска сүгүрүйүүну уонна кини содулларын туоратар туһунан» ууруубун туспа брошюранан бэчээттээн таһаарда.

Брошюра маассабай тиражынан бэчээттэнэн таһаарылынна.

(ССТА).

Народнай демократия дойдуларыгар

Венгрия маҥнайгы коксата

Сталинварошка баар Венгрия сүүнэ бөдөҥ металлургическай комбинатыгар доменной коксаны оҥорон таһаарар завод үлэтин саҕалаата. Ити тутуу бүтэн түмүктэниитэ, тиэйиллэн аҕалыллар сырьеҕа уонна оттукка үлэлиир Сталинварошкай металлургическай комбинат сайдыытын кэскилин улаханнык туһсарыа.

Венгрияҕа доменной кокса маҥнайгы заводу тутуу Венгрия народнай хаһаайыстыбатыгар сыл ахсын үс сүүс мөлүйүөн фроинт валютаҕа тиийэ кэмчилээһини оҥоруо.

(ССТА).

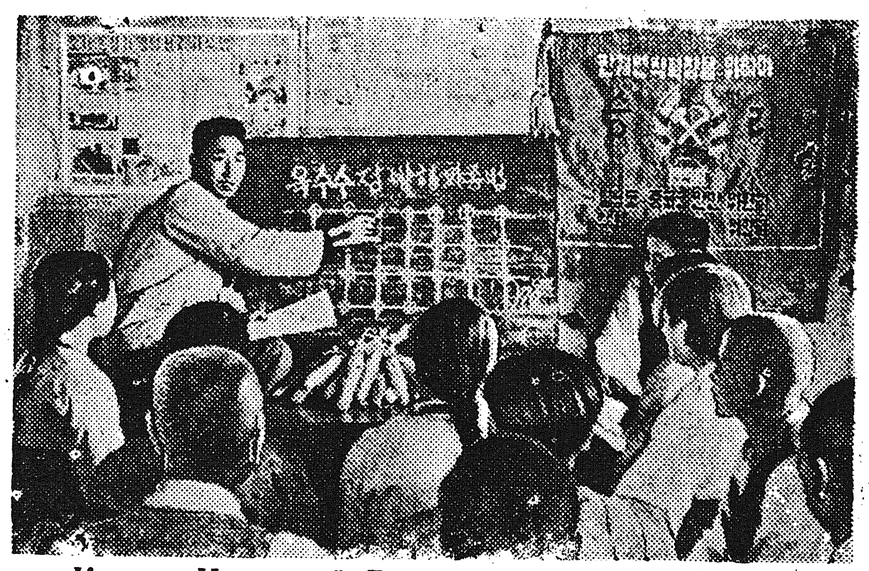

Корея Народнай-Демократическай Республиката. Сосамденскайдааҕы тыа хаһаайыстыбаннай кооператив членнэрэ кукурузаны квадраттыы-уйалаан ыһыы ньыматын үөрэтэллэр.

КНДР фотоагентство Пресс фототата.

Румыния үлэһиттэрин производственнай ситиһиилэрэ

Румыния Народнай Республикатын үлэһиттэрэ, социалистическай куоталаһыыны киэҥник тэнитэн биэс сыллаах былаан сорудахтарын ситиһиилээхтик олоххо киллэрэн эрэллэр. Дойду сүүнэ улахан Хунедоарскай металлургическай комбинатын коллектива алтый устатыгар былааны таһынан 1.200 тонна чугууну, 5 тыһыынча тонна кэриҥэ ыстаалы уонна 6 тыһыынча тонна кэриҥэ прокаты биэрдэ.

Румыния нефтяниктэрэ быйылгы сыл бастакы анаарыгар нефтэни хостооһун былаанын аһара толордулар. Тыа хаһаайыстыбатын массыынатын оҥорор Бухарестскай «Саманэтоаря» завод коллектива от ыйын 1 күнүгэр быйылгы дьыллаах от ыйын 26 күнүнээҕи былаан суотугар үлэлээтэ.

(ССТА).

Чехословакия территориятын үрдүгэр салгын саҥа шардара

От ыйын 7 күнэ буолар түүнүгэр «Свободная Европа» диэн радиостанция Арҕаа Германияҕа баар бэйэтин базаларыттан араас листовкалардаах, кээмэйдээх элбэх ахсааннаах салгын шардарын эмиэ ыытта. Оннук үгүс ахсааннаах шардар араас суол үрдүк сирдэринэн чешскэй уобаластар үрдүлэриналан көттүлэр. Листовкалары үгүммут салгын хас да шардара Чехословакия территориятыгар түстүлэр.

(ССТА).

«ЛИЧНОСКА СҮГҮРҮЙҮҮНҮ УОННА КИНИ СОДУЛЛАРЫН ТУОРАТАР ТУҺУНАН БРОШЮРА»

ПАРИЖ, от ыйын 10 күнэ. Франция Коммунистическай партията «Советскай Союз Коммунистическай партиятын Киин Комитетын личноска сүгүрүйүүнү уонна кини содулларын туоратар туһунан уураҕын» брошюра оҥорон бэчээттээн таһаарда. Ити брошюраҕа Франция Коммунистическай партиятын Киин Комитетын сайабылыанньата сыһыарыы быһыытынан киллэриллибит, ол сайабылыанньа ФКП КК пленумугар ылыллыбыта.

КНДР правительственнай делегацията Москваҕа кэлиитэ

От ыйын 6 күнүгэр Москваҕа Советскай правительство ыҥырыытынан КНДР Министрдэрин Кабинетын Председателэ Маршал Ким Ир Сен уонна Корея Народнай Демократическай Республикатын правительственнай делегациятын атын членнэрэ кэллилэр.

Киин аэродромҥа ыалдьыттары көрүстүлэр: табаарыстар—Булганин, Брежнев, Фурцева, Шепилов уонна да атын официальнай дьоннор. (ССТА).

Капитал дойдуларыгар буолбут забастовкалар

Норвегия

Норвегияҕа 24 тыһыынчаттан тахса тутуу рабочайдара уонна 16 тыһыынча кумааҕы оҥорор промышленность рабочайдара забастовкалааһыннара саҕаланна. Рабочайдар хамнастарын үрдэтиҥ диэн модьуйууларын бэдэрээччиктэр ылыммакка аккаастаабыттарыттан сибээстээн рабочайдар забастовкалыыллар.

Италия

Хамнаһы үрдэтэр уонна үлэ усулуобуйаларын тупсарар туһунан модьуйуулары өйөөн забастовкалаабыт Италия тыатын хаһаайыстыбатын 2 мөлүйүөн рабочайдара бастакы ситиһиилэннилэр. Забастовка киэҥ далааһыннаахтык баран, помещиктар холбоһуулара урукку позицияларын уларытан, кэпсэтиһиилэри ыытарга бэлэммит диэн эттэ.

Ол иһин тыа хаһаайыстыбатын профсоюзнай тэрилтэлэрэ от ыйын 11 күнүгэр саҕаланар кэпсэтиһиилэр түмүктэрин көһүтэн забастовкаларын быстахтык тохтоттулар.

Малая

Малаяҕа хайа рудаларын предприятиеларын 18 тыһыынча рабочайдара хамнастарын үрдэтиини уонна олохторун усулуобуйаларын тупсарыыны модьуйан, забастовканы саҕалаатылар. Европеецтар бастбилэр 16 рудниктара забастовканан хабылыннылар.

(ССТА).

Советскай Союз илиҥҥи Пакистаҥҥа көмөлөһүүтэ

Айылҕа соһумар алдьархайдарыттан алдьаммыт-кээһэммит илиҥҥи Пакистан народугар СССР-тан элбэх сэлиэһинэйи тиэйбит «Иван Ползнов» диэн советскай борохуот Карачи портка кэллэ, ол—ити народка бэлэҕи аҕалбыт үһүс борохуот.

(ССТА).

Литературнай муннук

Иван Гоголев

Өлөөн

Өйдүүбүн мин Өлөөнү
Муох үллүктээх турук тааһы,
Дьаргыл үрэх сүүрүгүн
Хаспахха сүөкүүр тыаһын.
Уот аалыытын киирбэт күн
Көмүстүү уһаарара,
«Үрэн хоһуун» хайата түүн
Чаҥ алтанныы кыыһара.
Өйдүүбүн мин... Эппитэ
Миэхэ нуучча геолога:
«Таастаах Өлөөн инникитэ
Ол күн тэҥэ буолуоҕа...»
Онтон ыла сай күөҕүн
Ыста хас да сандал сааһым.
Өйдүүбүн мин Өлөөнү,
Муох үллүктээх турук тааһы.
Күн түүн киэҥник чүөмчүлээн
Олохпут хаамар, атаас.
Этиэхпит өтөр: Өлөөн—
Хотугу дьикти Кавказ!»

Москва к.

М. Чайка

САҤА ХОТОН ТАҺЫГАР

Бөһүөлэк бэтэрээ уһугар
Эргэ балаакка оннугар,
Эйэлээх үлэ ыытыллар
Саҥа хотон тутуллар.
Суһал илиттэн бэрэбинэ
Сулланаат үөһэ кыстанар,
Сүгэ биитэ күөрэйдэҕинэ
Олук ыраах кыырайар.
Тутууга дьоҕурдаах эрэттэр
Куотуһуу күрэҕэр тураллар.
Кэскиллээх былааммыт дэһэллэр
Бүтэрэ охсоору ыксыыллар.
Былыр манна адыырҕа
Сур бөрө улуйара.
Дьаданҕы дьон тордоҕо
Хаарынан тибиллэн хаалара.
Оччоҕо сут, өлүү ааҥныра
Эбиитин ойуун албынныра.
Туундара ынчыктыыр курдуга
Булчуту кураанах хаамтарара...

* * *

Онтон билигин турук таас
Ордон хаалбыта эрэ көстөр.
Аччык олох бэлиэтэ—
Ааспыт үйэ кэрэһитэ!
Бүгүн колхоз тыһыынча
Уойуулаах эмис табалара,
Саҥа хотону таһынан
Ынахтары кытары ааһаллар.
Маныыһыт, ыанньыксыт кыргыттар
Хотону көрөөрү тохтууллар.
Ильич лаампата күндээрэр
Инники кыаҕыттан үөрсэллэр.
Эһиил саҥа хотонтон
Быйаҥмыт муоралыы халыйыа,
Техника күүһүн баһылаан
Ыанньыксыт опыта тарҕаныа.
Хотугу колхозтаах олоҕо
Модуннук инники хардыылыыр.
Бу маннык типовой хотоҥҥо
Ким бары үлэлиэн баҕарар.

Иван Данилов

Биһиги кэскилбит

Биһиги үүнэр кэскилбит
Эйэ, дьол аргыстаах.
Үлэҕэ, үөрэххэ эрэлбит
Уоттаах таптал аналлаах.

Унаар күөх туундарам
Солко күөҕүнэн чэлгийдиҥ!,
Сүрэхтэн дуорайар ырыам
Хайаны үрдүнэн ньиргийдин.

Редактор М. Л. БАЙШЕВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөнүөк оройуона. Редакцияҕа киирэр сурукка араспаанньаны, ааты, аҕа аатын толору суруллуохтаах.

Заказ № 210. Оленекская районная типография. Тираж 400